

● خسرو داودی

بیایید کمی فکر کنیم! پویش اربعین بدون پلاستیک

● کمی فکر کنیم

در شماره‌های پیشین مجله برهان و در همین قسمت، درباره عظمت راهپیمایی باشکوه اربعین مطالبی نوشته بودم. همچنین در مورد اهمیت محیط زیست و کاهش مصرف پلاستیک نیز مطالبی را با انجام محاسبه‌های ساده ریاضی مطرح کرده بودم. در اربعین امسال (تابستان ۱۴۰۳) شاهد «پویش اربعین بدون پلاستیک» بودیم. این عنوان نظرم را جلب کرد. عده‌ای از دوست‌داران سیدالشهدا (علیه السلام) تصمیم گرفتند در این راهپیمایی معنوی تلاش کنند مصرف ظرف‌های پلاستیکی را کاهش دهند.

ابتدا از خودشان شروع کردند. در این سفر چند روزه در کوله‌پشتی خود یک عدد بشقاب، یک عدد لیوان و یک قاشق و چنگال گذاشتند تا هر زمان که به آب و غذا یا سایر پذیرایی‌های بین راه احتیاج داشتند، از ظرف‌های یک بار مصرف استفاده نکنند و از موکب‌های بین راه بخواهند که آب و شربت و سایر مایعات را در لیوان و غذاها را در بشقاب خودشان بریزند. پس از میل کردن هم ظرف‌ها را بشویند و داخل کوله خود قرار دهند. همچنین در فضای مجازی سایر عزاداران را تشویق کردند به این پویش بپیوندند. آیا به نظر شما این کار فایده‌ای دارد؟ بهتر است دست به کار شویم و از ریاضی کمک بگیریم.

بیشتر فکر کنیم

توجه به چند نکته ضروری است:

۱. غیر از لیوان، قاشق، چنگال و ظرف‌های غذا، انواع پلاستیک‌های دیگری که برای بسته‌بندی و یا سایر امور، مثل قراردادن کفش‌ها هنگام ورود به مکان‌های متفاوت استفاده می‌شود، در این محاسبه‌ها آورده نشده است.

۲. به نظر من هزینه زیاد این ظرف‌ها در برابر تأثیرات بسیار مخرب زیست‌محیطی پلاستیک‌ها ناچیز است. من فقط برای مشخص‌شدن ابعاد فاجعه هزینه آن‌ها را حساب کردم، اما در واقع محاسبه اصلی زمانی است که اثرات تخریبی آن‌ها در طبیعت بررسی شود. برای مثال، این همه زباله چگونه جمع‌آوری و کجا انبار شود و یا چگونه در دل زمین دفن شود؟!

۳. خوب است ما بچه‌شيعه‌ها که شرکت در این راه‌پیمایی مقدس را گرامی می‌داریم و به آن اهمیت می‌دهیم، بکوشیم از دین اسلام و مذهب تشیع تصویر زیباتری به دنیا ارائه کنیم و در برپایی این تجمع بزرگ تلاش کنیم مسائل بهداشتی و ایمنی، حفظ محیط زیست، کاهش مصرف انرژی‌های فسیلی، و استفاده درست از انرژی‌های پاک را، در کنار صفا، صمیمیت، عشق، محبت به هم‌نوعان و خلوص نیت در پذیرایی از زائران، حرکت جمعی و مقدمه‌سازی برای ظهور حضرت را رعایت کنیم. مطمئن باشید به این ترتیب تصویر زیباتری از اسلام و تشیع به دنیا معرفی می‌شود.

محاسبه کنیم

طبق آمار اعلام شده توسط دولت عراق، در اربعین امسال حدود ۲۲ میلیون زائر از کشورهای متفاوت از جمله ایران در این اجتماع معنوی و عظیم شرکت کردند. فرض کنیم که هر زائر به‌طور متوسط ۴ روز در این مسیر (رفت و برگشت) حضور داشته باشد. در این صورت خواهیم داشت:

$$۲۲۰۰۰۰۰۰ \times ۴ = ۸۸۰۰۰۰۰۰ \text{ (نفر روز)}$$

و اگر هر نفر در یک شبانه‌روز بخواهد به‌طور متوسطه پنج بار آب یا سایر مایعات مصرف کند، بنابراین:

$$۸۸۰۰۰۰۰۰ \times ۵ = ۴۴۰۰۰۰۰۰۰ \text{ لیوان‌های مصرف شده}$$

یعنی در حدود ۴۴۰ میلیون لیوان یک بار مصرف استفاده خواهد شد.

با جست‌وجو در اینترنت قیمت یک بسته ۵۰۰ عددی لیوان یک‌بار مصرف را در حدود ۱۵۰ هزار تومان یافتیم: پس:

$$۴۴۰۰۰۰۰۰ \div ۵۰۰ = ۸۸۰۰۰۰۰ \text{ تعداد بسته‌های لیوان}$$

$$۸۸۰۰۰۰۰ \times ۱۵۰۰۰ = ۱۳۲۰۰۰۰۰۰۰۰ \text{ تومان}$$

باورتان می‌شود؟! ۱۳۲ میلیارد تومان فقط هزینه لیوان یک بار مصرف پلاستیکی شد!

بگذارید یک مورد دیگر را هم بررسی کنیم. اگر هر فرد در یک شبانه‌روز حداقل سه بار غذا بخورد، حداقل سه عدد قاشق و چنگال پلاستیکی مصرف خواهد کرد.

$$۸۸۰۰۰۰۰۰ \times ۳ = ۲۶۴۰۰۰۰۰۰ \text{ تعداد قاشق و چنگال مصرف شده}$$

قیمت قاشق و چنگال پلاستیکی یک بار مصرف را هم بررسی کردیم:

یک بسته قاشق و چنگال یک بار مصرف ۵۰ عددی ۷۰۰۰۰ تومان

البته قیمت‌های بیشتر از این مورد هم بودند، اما من کمترین‌ها را انتخاب می‌کنم تا تصویر واقعی‌تری برای شما بسازم.

$$۲۶۴۰۰۰۰۰ \div ۵۰ = ۵۲۸۰۰۰۰۰ \text{ تایی}$$

$$۵۲۸۰۰۰۰ \times ۷۰۰۰۰ = ۳۶۹۶۰۰۰۰۰۰۰ \text{ تومان}$$

یعنی در حدود ۳۷۰ میلیارد تومان هزینه این تعداد قاشق و چنگال یک بار مصرف خواهد شد!

تا اینجا فقط برای لیوان، قاشق و چنگال حدود ۵۰۰ میلیارد تومان صرف شده است. به نظر کافی است و به احتمال زیاد قانع شده‌اید و لازم نیست هزینه بشقاب‌ها و سایر ظرف‌های یک‌بار مصرف را که برای توزیع غذا بین راه توسط موکب‌ها استفاده می‌شود، حساب کنیم.